

Varning för Swexit

**29 KONSEKVENSER OM SVERIGE
SKULLE LÄMNA EU**

Varning för Swexit

29 konsekvenser om Sverige skulle lämna EU

Det europeiska samarbetet är inte bara en seger för den liberala världsordningen med demokrati, frihet, öppenhet och mänskliga rättigheter. Det är också ett samarbete som gör Sverige starkare, rikare och säkrare. Utanför EU hade vi varit ett ensamt land i norra Europas utkanter istället för en del av ett djupt samarbete för fred, frihet, sammanhållning och fler jobb.

I denna rapport klargör vi 29 konsekvenser om Sverige skulle lämna EU.

Anledningarna till varför vi ska behålla vårt medlemskap är ännu fler – men dessa 29 är mer än skäl nog för Liberalerna att fortsätta ta strid mot de partier som vill föra oss ut ur den europeiska gemenskapen och in i kylan.

Aldrig har risken för att Sverige ska lämna den europeiska unionen varit större än idag. Tillsammans skulle Sveriges två EU-fientliga partier Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet kunna nå över 30 procent av rösterna i höstens val. Hotet mot vårt medlemskap i den union som värnar fred och frihet på vår kontinent är verkligt. Det kan gå snabbt. För tre år sedan trodde ingen att Storbritannien på allvar skulle lämna EU – nu tyder allt på att så kommer ske.

Ett Sverige utanför EU är ett fattigare land, på flera sätt. Hur allvarliga konsekvenserna blir beror på hur långt utanför det europeiska samarbetet vi efter osäkra förhandlingar skulle hamna. Det kaos som Brexit-processen inneburit och innebär för Storbritannien bör avskräcka. Flera av punkterna i denna rapport är därför direkt beroende av hur hård en svensk Swexit skulle bli. Vissa konsekvenser kan sannolikt undvikas genom separata avtal, medan andra kan bli desto hårdare om avtal inte kommer plats.

Mest sannolikt är att oavsett avtal skulle vårt BNP sjunka, priserna stiga och jobben bli färre eller lägre betalda. Vi skulle få betydligt sämre förutsättningar att både handla med, resa i och bosätta oss i vår närmaste omvärld. Vi skulle tappa inflytande över beslut som i högsta grad påverkar oss. Och vi skulle få en minskad försvarsförmåga i en osäker omvärld.

Om Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet får bestämma lämnar Sverige EU och vänder därmed ryggen till alla de fördelar som medlemskapet innebär. Som Sveriges mest europavänliga parti har Liberalerna ett särskilt ansvar att visa på alternativ till den väg som de EU-fientliga krafterna runt om i Europa och i den svenska riksdagen vill att vi tar.

Vi vill visa nyttan med det europeiska samarbetet. Därför att Sverige behöver Europa, och Europa behöver Sverige.

Vi behöver samarbete – inte Swexit.

VARNING FÖR SWEXIT – ETT URVAL

- **150 000 färre jobb.** Ett Sverige utanför EU är ett Sverige med färre som jobbar. Det räcker att effekterna bara blir lika stora som av Brexit för Storbritannien för att uppskattningsvis 150 000 jobb ska försvinna med Swexit.
- Skulle Swexit kosta Sverige vad Brexit kostar Storbritannien skulle förlusten kunna bli **300 miljarder kronor i lägre BNP** – motsvarande kostnaden för hela det svenska utbildningsväsendet.
- **Högre priser.** Ett vanligt brittiskt hushåll har redan förlorat motsvarande 5 000 kronor per år i högre priser som en följd av ett svagare pund och högre priser på grund av Brexit. Samma chock skulle drabba svenska hushåll vid Swexit.
- Utanför EU förlorar vi rätten att enkelt resa till eller bosätta oss i stora delar av Europa. Gränspendlingen försvåras och de runt **300 000 svenskar** som idag bor i ett annat EU-land skulle se sina livsvillkor över en natt förändras.
- **80 000 svenska högskolestudenter** har dragit nytta av Erasmus och Chalmers leder ett EU-finansierat forskningsprojekt om 9 miljarder kronor. Utanför EU isoleras svenska universitet och högskolor.
- Swexit skulle **öka otryggheten**. Vi skulle behöva lämna Europol, hamna utanför viktigt arbete mot den gränsöverskridande brottslighet och kunna få färre misstänkta brottslingar utlämnade till Sverige.

Ekonomi och konkurrens

- **Sverige skulle bli fattigare.** Före omröstningen om fortsatt brittiskt EU-medlemskap beräknade det brittiska finansdepartementet att 6,2 % av Storbritanniens BNP på sikt skulle försvinna om landet lämnade EU och EEA – under förutsättning att ett omfattande frihandelsavtal ändå kom på plats. För Sverige skulle ett lika stort tapp motsvara cirka 300 miljarder kronor i lägre BNP eller kostnaden för hela det svenska utbildningsväsendet. Då bara hälften av Storbritanniens handel sker med EU:s inre marknad, medan tre fjärdedelar av vår handel sker med samma länder skulle dock det svenska BNP-tappet sannolikt bli än större.
- **Mindre fri handel med andra länder.** 700 000 jobb i Sverige stöds av exporten till länder utanför EU, inte minst genom att svenska företag kan dra nytta av frihandelsavtal med runt 50 länder tack vare vårt EU-medlemskap. Dessa avtal skulle försvinna, eller i bästa fall behöva omförhandlas, om Sverige lämnade EU. Som ett litet land skulle vi få nöja oss med sämre villkor i nya avtal än när vi kan förhandla som en del av världens största handelsblock.
- **Även att bli Norge blir dyrt.** Även den mjukaste Swexit skulle bli hård och kostsam. Norge, som istället för att vara medlemmar i EU är medlemmar i EEA, är på stora områden tvingade att följa samma regelverk som Sverige, men utan att ha inflytande över hur reglerna utformas. Deras avgift till EU är visserligen lägre, men ändå runt hälften av Sveriges räknat per capita. Det brittiska finansdepartementet beräknade att även en mjuk Brexit enligt den norska modellen skulle innebära ett BNP-tapp på nästan 4 procent. Sverige borde inte bli som Norge.
- **Högre inflation och högre kostnader.** En Swexit skulle av allt att döma försvaga den svenska kronan, med högre priser som följd. Den kortsiktiga effekten på inflationen till följd av Brexit-omröstningen i Storbritannien har bedömts till knappt två procent – motsvarande ca 5 000 kronor per år i högre utgifter för ett vanligt brittiskt hushåll.
- **Handelshinder oavsett nya avtal.** Så länge Sverige står utanför tullunionen kommer vi behöva stoppa varor som passerar Öresundsbron. Även vid ett frihandelsavtal med EU kommer importörer och exportörer behöva bevisa att en tillräckligt stor del av varan är producerad ursprungslandet och att den lever upp till de krav som ställs av EU. Detta är en dyr process som kommer göra det mindre attraktivt att handla med och investera i Sverige.
- **Avstannad utveckling i norra Sverige.** Norrland har vuxit i konkurrenskraft genom EU. Genom bland annat stöd och investeringar från EU:s strukturfonder är Övre Norrland nu en av EU:s hundra mest konkurrenskraftiga regioner – en klättring med runt 40 placeringar på bara sex år. Att förlora EU:s strukturfonder skulle vara ett hårt slag för både Övre Norrland och för andra regioner i Sverige som behöver stöd för att komma ikapp.
- **Isolering av svenska banker.** Sverige har en stor och för vår ekonomi helt central banksektor. Lämnar vi EU skulle svenska banker förlora rätten att från Sverige sälja finansiella tjänster i resten av EU, och europeiska banker rätten att sälja finansiella produkter i Sverige. Knappt hälften av de svenska bankkoncernernas utlåning är idag till låntagare utanför Sverige. Swexit skulle innebära ett hårt slag både mot de svenskbaserade nordeuropeiska bankkoncernerna och mot svenska bankkunder som skulle drabbas av minskad konkurrens i den svenska banksektorn.

Jobb och utbildning

- **150 000 färre jobb.** Sveriges handel med andra länder inom EU:s inre marknad har fördubblats sedan 1995. I takt med den ökade handeln har antalet jobb i Sverige som stöds av exporten till den inre marknaden ökat till över 700 000. Denna handel skulle falla drastiskt, och svenska jobb försvinna, om vi lämnade den inre marknaden. En uppskattning, baserad på motsvarande beräkning för Brexit, är att 150 000 jobb skulle försvinna vid en hård Swexit.
- **Färre internationella karriärer.** Idag har alla svenska medborgare rätt att söka jobb var som helst i EU. Denna rättighet försvinner samma dag som vi lämnar EU. Istället skulle vi som tredjelandsmedborgare få svårt att få tillgång till betydande delar av många EU-länders arbetsmarknad.
- **En isolerad högre utbildning.** Över 80 000 svenska studenter har tack vare EU:s utbytesprogram Erasmus kunnat studera i ett annat land. Dessa studenter får under sin utbildning både värdefulla erfarenheter och internationella kontakter. Samtidigt får svenska universitet europeiska studenter som bidrar med nya perspektiv. Utan EU och Erasmus går vi tillbaka till få, krångliga studentutbyten där barn från förmögna familjer har större möjligheter än andra. Att lämna EU är att isolera oss och vår högre utbildning.
- **Toppklassig forskning skulle lämna Sverige.** Svenska universitet skulle få svårare att leverera dagens högklassiga forskning utan det svenska EU-medlemskapet. EU har inte bara underlättat rekryteringen av framstående studenter, doktorer och forskare, utan är också avgörande för finansieringen av svensk toppforskning. Exempelvis leder Chalmers ett paneuropeiskt forskningsprojekt om supermaterialet grafen – ett projekt med EU-finansiering om 9 miljarder kronor, vilket motsvarar arbetskostnaden för 1 000 forskare i tio år.
- **Vi tappar 300 högkvalificerade jobb direkt.** Lämna vi EU så kommer EU att lämna Sverige. Då blir vi omedelbart av med bland annat Europeiskt centrum för förebyggande och kontroll av sjukdomar, den EU-myndighet som är belägen i Solna utanför Stockholm.

Tryggheten och sjukvården

- **Dyrare sjukvård.** Utan det europeiska sjukförsäkringskortet och överenskommelsen om att du som EU-medborgare har rätt att få vård på samma villkor som lokalbefolkningen i EU-landet du befinner dig i skulle resorna till resten av EU bli både dyrare, krångligare och mindre trygga. Allra hårdast skulle sannolikt de som behöver kontinuerlig vård vars kostnad det är svårt eller omöjligt att försäkra sig mot drabbas, liksom de som är beredda att resa för en brådskande operation som det är kö till i Sverige.
- **Välfärden skulle förlora resurser.** Det är sant att vår EU-avgift är högre än det vi direkt får tillbaka i olika stöd. Men EU ger oss också en högre levnadsstandard. Den mest troliga effekten av Swexit är att skatteintäkterna, precis som beräknats ske i Storbritannien, faller med mer än vad vi sparar i nettoavgift till EU. Stat, kommuner och regioner kommer helt enkelt att bli fattigare..
- **Sämre tillgång till nya mediciner.** Vid ett utträde ur Europeiska läkemedelsmyndigheten skulle Läkemedelsverket återigen behöva kontrollera alla nya mediciner och medicinska behandlingar. Det betyder sannolikt att svenska patienter och vårdgivare får vänta längre på, och sannolikt betala mer för, nya botemedel mot allvarliga sjukdomar.
- **Försvagat konsumentskydd.** Idag handlar många av oss varor eller tjänster från runt om i Europa via nätet, ofta utan att ens tänka på att det är det vi gör. Vi förväntar oss att vi enkelt kan kräva vår rätt om något skulle vara fel på produkten oavsett om den kommer från Göteborg eller Madrid. Det kan du idag göra genom European Online Dispute Resolution. Utanför EU förlorar du den rätten.
- **Försvagat skydd för de grundläggande rättigheterna.** Som EU-medborgare är dina grundläggande rättigheter inte bara skyddade av nationell lagstiftning utan även av bland annat den Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Som unionsmedborgare har du ett unikt starkt skydd till icke-diskriminering i andra medlemsstater.

Friheten och säkerheten

- **Sämre krisberedskap.** Sedan 2014 har EU:s civilskyddsmekanism aktiverats mer än 100 gånger, men ingen insats har varit större än den som ännu pågår för att mota denna sommars svenska skogsbränder. Delfinansierat och koordinerat av EU har Italien, Frankrike, Tyskland, Litauen, Danmark, Polen, Österrike och Portugal alla erbjudit oss hjälp. Priset skulle vara högt för att ställa oss utanför den etablerade ordning som finns för att i Europa hjälpa ett land som drabbas av kris och naturkatastrofer.
- **Färre uppklarade brott – färre dömda brottslingar.** Sverige kan idag utfärda en europeisk arresteringsorder för individer som befinner sig i eller är medborgare i ett annat EU-land, men som begått brott i Sverige. Det gör att fler personer som sannolikt begått brott i Sverige kan arresteras, utlämnas och i Sverige prövas i domstol. Lämnar vi EU kommer det bli betydligt svårare att lagföra individer som hunnit lämna vårt land. Dessutom skulle vi utan medlemskap i Europol ha sämre tillgång till kriminalunderrättelser och den befintliga infrastrukturen för gränsöverskridande polissamarbete.
- **Större osäkerhet på svenska gator.** Idag använder sig Sverige av flera EU-gemensamma databaser och system för att bekämpa brottslighet. Exempelvis kan systemet SIS användas för att söka efter försvunna personer, jaga misstänkta terrorister eller leta efter stulna bilar. I Storbritannien användes SIS 539 miljoner gånger bara under 2017. Den brittiska polisen varnar för att förlorad tillgång till systemet är ett allvarligt hot mot rikets säkerhet.
- **Sämre motståndskraft mot väpnade angrepp.** Bara med en starkare egen försvarsförmåga och ett medlemskap i Nato kan vi nå en tillräckligt stark förmåga att stå emot väpnade angrepp och hot mot vår territoriella integritet. Men det gör inte den solidaritetsförklaring mellan EU:s länder som följer av Lissabondraget verkningslös. Utanför EU kan vi inte längre förvänta oss stöd och bistånd från unionens medlemsländer vid ett väpnat angrepp mot Sverige.
- **Swexit spelar Ryssland i händerna.** Ryssland strävar efter att splittra EU. Exempelvis finns belegg för att Ryssland aktivt agerade för att förmå få briter att rösta sig själva ur unionen. Ett svenskt EU-utträde och en eventuell destabilisering av den nordisk-baltiska regionen ligger i Rysslands utrikespolitiska intresse. Inte bara skulle ett svenskt EU-utträde vara olyckligt för Sveriges säkerhetspolitiska situation utan skulle vara en utrikespolitisk chock för Finland och baltstaterna – och deras sak är vår.

Framtiden och världen

- **Minskad möjlighet att påverka världen.** Sverige är ett litet land, men med ett större inflytande än vår storlek antyder. Genom vårt EU-medlemskap kan vi påverka skeenden i världen med större kraft än vad vi hade kunnat göra på egen hand. Lämnar vi EU fransä-ger vi oss också självfallet vårt inflytande över den gemensamma utrikes-, säkerhets- och biståndspolitiken. Utan EU blir Sverige och de utrikespolitiska värden vi ska stå för – ett starkt fokus på demokrati, respekten för mänskliga fri- och rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män – en mer perifer röst i världspolitiken.
- **Förlorat inflytande i klimatpolitiken.** Genom EU-medlemskapet gör vi skillnad i klimatpolitiken. Det var som en röst i EU vi kunde förhandla fram de mål för utsläppsminskningar i världen som beslutades i Parisavtalet. Det är i EU-förhandlingar som vi kunnat ställa krav på minskad klimatpåverkan från alla jordbruk i EU. Sveriges röst i klimatfrågan kommer ensam inte att höras, men Sveriges röst genom EU går inte att ignorera.
- **Utanför världens största utsläppshandelssystem.** EU driver världens överlägset största marknad för handel med utsläppsrätter. Som utgångspunkt behöver vi lämna systemet, kallat EU ETS, om vi lämnar EU. Det skulle innebära att EU ETS täcker färre utsläpp, och därmed blir ett mindre kostnadseffektivt sätt att minska växthusgaserna. Dessutom skulle cirka 750 industri- och energianläggningar i Sverige vinna mindre på att genomföra klimatinvesteringar innan ett eventuellt framtida svenskt system kom på plats.

Resor och rörligheten

- **Ingen rätt att bo i stora delar av övriga Europa.** Uppskattningsvis bor över 300 000 svenska medborgare i ett annat EU-land. Det är de som sannolikt skulle drabbas allra hårdast av ett Swexit. I och med ett utträde ur EU skulle vår vistelserätt i andra EU-länder generellt försvinna, och med det möjligheten att utan uppehållstillstånd bosätta sig i andra länder exempelvis som pensionär.
- **Tidskrävande kontroller för gränspendlare.** Utan vårt medlemskap i EU och Schengen kommer den svenska gränsen, hela vägen från norr till söder, att bli en yttre gräns mot EU- eller Schengenländer. Det skulle sannolikt skapa allvarliga störningar; inte minst för de 15 000 skåningar som pendlar över Öresund och de 30 000 svenskar som pendlar till Norge för arbete varje dag. När ID-kontroller på Öresundsbron infördes minskade pendlingen med 12 procent. Det gav ett smakprov på hur våra liv skulle kunna komma att begränsas av Swexit.
- **Sämre eller ingen konsulär hjälp.** Sverige saknar ambassader eller konsulat i över hälften av världens länder. Som unionsmedborgare kan du dock idag söka och få konsulär hjälp på andra EU-länders ambassader och konsulat där det saknas en utlandsmyndighet från ditt eget land. Den rätten skulle försvinna för oss svenskar om vi lämnade EU, och fler av oss skulle stå utan eller med mycket begränsat stöd om vi någonstans i världen stod utan pass, frihetsberövad eller drabbad av allvarlig sjukdom.
- **Risker för svenskflaggade flyg.** Ett svenskt EU-utträde skulle innebära att vi tappar vårt medlemskap i det så kallade gemensamma luftfartsområdet, European Common Aviation Area. Utan en omförhandling av ett sådant medlemskap riskerar vi att behöva gå tillbaka till enskilda förhandlingar med enskilda länder för att svenska flyg ska kunna få nyttja andra europeiska länders luftrum.

www.liberalerna.se

info@liberalerna.se

[@liberalerna.se](#)

Presstjänsten: 070-854 90 20 (ej SMS)